

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200601
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222200601.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX F. a C. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času G. XXX, XXX XX A. , o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Zamieta návrh na zníženie výživného.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých sa návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 30.3.2022 a doplnený podaním, doručeným súdu dňa 25.5.2022 domáhal, aby mu súd znížil výživné na maloletého A. B. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 50 Eur mesačne a na maloletého C. B. zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 50 eur mesačne, od 1.3.2022 do budúca: Svoj návrh odôvodnil životom na hranici životného minima, dlhmi na výžinom a výkonom trestu odňatia slobody z tohto dôvodu. Matka maloletých a kolízny opatrovník navrhli zhodne návrh ako nedôvodný zamietnuť.

2. Súd vykonal dokazovanie návrhom, rodnými listami maloletých detí, správou kolízneho opatrovníka, vyjadreniami účastníkov, spismi OS Bardejov 1P 9/2010, 5C 83/2010, 2T 24/2019, ostatným spisovým materiálom.

3. Kolízny opatrovník šetrením pomerov na strane matky mal. deti bolo zistené, že spolu s maloletými deťmi žijú v obci E., H. I. XXX. Obývajú rodinný jednoposchodový dom, ktorý je vo vlastníctve matky mal. detí. Domácnosť pozostáva zo vstupnej chodby, obývacej izby, kuchyne, spálne, dvoch izieb, ktoré užívajú maloletí a kúpeľne s toaletou. Dom je vkusne zariadený nábytkom. Hygiena v domácnosti je na výbornej úrovni. Spoločnú domácnosť tvorí matka a mal. deti. Pohovorom s matkou mal. deti bolo zistené, že pracuje v J. ako opatrovateľka, kde chodí na dvojtýždňové turnusy. Mesačný príjem matky mal. deti je cca 1250,- eur, poberá tiež prídavky na deti v sume 295,- eur. Iný príjem nemá. Z vyjadrenia matky mal. deti vyplýva, že otec mal. deťom na ich výživu neprispieva, s mal. deťmi sa osobne nestretáva a nekontaktuje ich ani telefonicky, či formou sociálnych sietí. Naposledy boli mal. deti v osobnom kontakte s otcom približne pred piatimi rokmi, aj to len náhodným stretnutím. Matka mal. detí s podaným návrhom nesúhlasí, poukazuje na to, že otec mal. deti za celú dobu, odkedy je súdom zaviazaný prispievať na ich výživu, im prispel v roku 2022 v mesiaci február sumou 11,- eur, obom maloletým. Predtým za celé obdobie prispel dokopy cca 250,- eur na obe deti. Obdobia, kedy prispieval, boli v čase, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody. Ďalej poukazuje na to, že otec o maloleté deti neprejavuje žiaden záujem a tiež si nespomenie na ich narodeniny, meniny, či ročné sviatky. Matka mal. deti si v tomto roku podala žiadosť na úrad práce na vyplácanie náhradného výživného na mal. deti. Mesačné výdaje matky sú: cestovné do práce 170,- eur - cesta tam a späť, taktiež má každé tri mesiace v J. daňovú povinnosť, čo je 935,- eur. Inkaso 200,- eur, hypotéka za dom 290,- eur, životné poistenie 13,20 eur, mobilný telefón 22,-

eur, internet 16,- eur, strava 400,- eur, obuv a oblečenie 20,- eur, hygienické potreby 40,- eur, sporenie 25,- eur. Jedenkrát ročne prispieva v rámci svojho zamestnania do komory sumou 100,- eur. Mal. A. je študentom 2. ročníka E. K. B. v L., v odbore mechanik opravár. Mesačné výdaje matky na maloletého sú: obedy v škole 25,- eur, obuv a oblečenie 70,- eur, cestovné 25,- eur, vreckové 50,- eur, mobilný telefón 10,- eur, životné poistenie 25,- eur. V súvislosti s maloletým má matka tiež nepravidelné výdaje na kúpu oblečenia potrebného na školskú prax, čo je 60,- eur -1 x ročne. Poukazuje tiež na to, že maloletý by rád chodil do fitness centra, avšak pre financie ho nenavštevuje. Mal. C. je študentom 1. ročníka E. K. B. v L., v odbore auto opravár. Mesačné výdaje matky na maloletého sú: obedy v škole 25,- eur, obuv oblečenie 70,- eur, vreckové 50-60 eur, cestovné 25,- eur, životné poistenie 12,50 eur, mobilný telefón 10,- eur, krúžok KIG BOX- 30,- eur. Medzi nepravidelné výdaje maloletého, patrí oblečenie na Kig Box - 1 x ročne 80,- eur. Maloletý nosí tiež okuliare s čím sú jeden krát ročne výdaje súvisiace s výmenou sklíčok, naposledy v sume 100,-eur. Matka aj maloleté deti sú zdravé, občas majú výdaje so zabezpečením ich bežnej zdravotnej starostlivosti. Matka mal. deti poukazuje na to, že otec mal. deti využíva situáciu, kedy sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, aby mu bolo znížené výživné. Ďalej poukazuje na to, že po celú dobu zabezpečovala mal. deťom všetku starostlivosť a tiež všetky potreby. Až v tomto roku si začala vybavovať náhradné výživné z úradu práce. Otec mal. deti na ich výživu neprispieval ani v čase, kedy pracoval. Náklady a potreby mal. deti sa ich vekom zvyšujú. Maloletí si počas prázdnin hľadajú rôzne brigády. Aj počas týchto prázdnin už brigádnicky pracujú. Pohovory s mal. deťmi sme nevykonali z dôvodu, že mal. deti sa z dôvodu výkonu brigádnickej práce na pohovor nedostavili.

4. Z vyjadrenia matky maloletých č.l. 20 vyplýva , že je samoživiteľka rodiny a v súčasnej dobe, kedy ceny potravín a energií stúpajú, má problém finančne všetko utiahnuť. Za 10 rokov jej nebol ex manžel schopný poslať spolu cca 250,- Eur výživného. Teda neverí, že bude ochotný a schopný poslať aj tých 100 Eur mesačne. Dňa 20.05.2022 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie č. 251 EX 527/22 na vymoženie dlžného výživného vo výške 18.148,6 Eur a bežného výživného vo výške 180 Eur mesačne od 1.6.2022 do budúca. S výchovou detí jej pomáha hlavne rodina a priateľ, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Na bankový úver si kúpila starší dom. Úver činí mesačne spolu 287,73 Eur, na sporiaci účet mi odchádza mesačne e25 Eur , inkaso sa zvýšilo o 60 Eur, teraz to činí 204,84 Eur. Mesačne dobíja deťom po 10Eur – spolu, cestovné spolu mesačne cca 50 Eur, strava v škole cca 52 Eur, jej mobilný paušál 22 Eur, životná poisťka 13,20 Eur , chlapci majú spoločnú poisťku 26 Eur. Má auto, raz ročne platí poisťku cca 100 Eur, benzín mesačne 50-70 Eur. Deti sa venujú športom kickbox a mas wrestling. Vybavenie a cestu, ktorú niekedy musí hradiť a ubytovanie, keď majú zápas. Oblečenie, vreckové mesačne činí spolu cca 100 Eur. Sú tu aj výdavky na zubára a podobne. Pracuje ako opatrovateľka starších ľudí v J. , a to turnusovo – 2 týždne. Za deň zarobí 76 Eur, čo je za dva týždne cca 1064 Eur + cestovné 170 Eur. Platí odvody v J. , každé tri mesiace, v dnešnom roku to činí 935,- Eur. Odvody v predošlých rokoch boli vyššie. Dostáva detské prídavky a to mesačne 295,- Eur. Raz ročne platí odpad, daň za dom cca 50,- Eur. Tiež platí poisťku za dom 48 Eur. Raz ročne platí aj členské do J. hospodárskej komory cca 90 Eur. M. syn C. B. nosí okuliare, čiže aj tam sú spojené výdaje raz za 2-3 roky, Raz ročne platí Skylink a to 69,60 Eur a mesačne internet 16 Eur. Často jej finančne vypomáha jej rodina a priateľ. Rodina ex manželka jej 10 rokov vôbec nepomohla.

Otec maloletých na pojednávaní uviedol: V spoločnej domácnosti žijem s družkou a troma mal. deťmi, dokopy mám 7 detí z toho 5 maloletých. S družkou mám tri deti C. , J. a dievča, kde nie som ešte určený ako otec, ďalej A. a C., ktorí sú predmetom tohto konania, a vo N. mám dve deti – A. a M. B.. Na tých prispievam podľa možností – 50-60 Eur niekedy 100 Eur mesačne. Nevlastným nehnuteľnosti ani hnuteľné veci vyššej hodnoty. Keďže mám exekúcie, poberám minimálnu mzdu z ktorej sú mi strhávané dokopy 170 Eur ale spolu s deťmi zarobím mesačne okolo 1500 Eur. Viem to preukázať z potvrdeniami z firmy. Pracujem na pozícii tesár – železiar. Mám auto – O. P. Q., rok nadobudnutia 2013. Mám dlhy na výživnom a exekúciu voči rôznym inštitúciám dokopy je to okolo 3800 Eur. Nemám pohľadávky voči iným osobám. Hneď po prepustení z trestu odňatia slobody som sa zamestnal. Náklady na domácnosť mesačne–290 Eur – bývanie , internet, telefóny, strava, oblečenie a obuv pre nás okolo 400 Eur. Zvyšok sú náklady do práce. Nevie presne uviesť aký veľký mám dlh na výživnom na C. a A., ale je veľký . Družka je v súčasnosti na materskej dovolenke. Ja som zdravý. Na otázku kol. opatrovníka kedy sa naposledy stretol s C. a A., otec uviedol, že po rozchode matkou maloletých sa s nimi vôbec nekontaktuje, iba ich zahliadne. Uviedol, že tam nie je vítaný, nekontaktujú sa. Na otázku kol. opatrovníka, či otec vie aké sú náklady na chlapcov v ich veku, otec uviedol, že áno. Na otázku kol. opatrovníka doplnenú otázkou samosudcu či otec vie aké sú v súčasnosti potreby pre maloletých a či svoje výživné považuje za dostačujúce, otec uviedol, že vie aké je výživné na deti, vie že všetko išlo hore, ale u neho je to neustále kolobeh, výkon trestu, prepustenie, výkon trestu a nemožnosť zaradiť

sa do spoločnosti. Otec je zamestnaný v spoločnosti JOVABOUW s.r.o. od 7.8.2022 a oficiálna výška jeho príjmu je 762 Eur.

5. Zo spisu OS Bardejov 2T 24/2019 vyplýva, že otec maloletých bol vo výkone trestu odňatia slobody od 15.2.2022 do 27.7.2022 a to v súvislosti s neplnením vyživovacej povinnosti svojich maloletých detí A. a C. B. za obdobie 15.3.2017 - 31.10.2021, ako to vyplýva z rozsudku OS Bardejov 2T 24/2019 zo dňa 8.11.2021. Otec bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu povolenia obnovy konania v trestne veci 2T 24/2019 na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 3Tos 20/2022 – 45 zo dňa 27.7.2022, pričom odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa bol v rámci konania o povolení obnovy konania zrušený.

6. Podľa § 36 Zákona o rodine Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

7. Podľa § 62 ods. 1 – 5 Zákona o rodiny č. 36/2005 Z. z. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 78 Zákona o rodine Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Súd poukazuje nato, že výživné pre oboch maloletých bolo určené v roku 2011. Odvtedy iba životné náklady pre oboch maloletých za viac, než 11 rokov stúpili do takej miery, že pôvodne určené výživné v suma 100 Eur a 80 Eur mesačne pre maloletých nie je dostačujúce a nepokrýva ich skutočné odôvodnené potreby. Takéto výživné kladie vysoké nároky na druhého rodiča, aby sa vo zvýšenej miere snažil zabezpečiť oboch maloletým všetky ich potreby, pričom sa jedná o rodiča (matku), ktorý sa o oboch maloletých osobne stará. Je nemožné v roku 2023 znížiť výživné, ktoré bolo určené v roku 2011 povinnému rodičovi, ktorý sa o deti žiadnym spôsobom nezaujíma, nestará sa o nich a ani ich nijako nepodporuje, pričom mu v tom nebránia žiadne objektívne okolnosti, iba vlastný nezaujem o nech. Rovnako nie je možné brať do úvahy skutočnosť, že otec má ďalších 5 detí, všetky mladšie než maloletí C. a A.. Ak otec nedokáže užiť 2 maloleté deti a napriek tomu má ďalších 5 detí, nedá sa to nazvať inak, ako nezodpovednosť a ľahkovážnosť a nijako to otca nezbavuje vyživovacej povinnosti voči prvým deťom, a takisto to nemôže mať vplyv na jej zníženie v tomto konaní, v aspektoch uvedených skutočností o výške výživného určenej pred 11 rokmi. V tomto prípade súčasne určená výška výživného je síce nedostatočná, ale je na hranici sumy, ktorú si otec musí na potreby C. a A. zarobiť, keďže je zdravý a práceschopný o čom svedčí., že sa v auguste 2022 zamestnal. Je potrebné tiež uviesť, že matka nežiada zvýšenie výživného a takto vychádza otcovi maloletých v ústrety. Súd to považuje za dostatočné pre určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým. Otec ďalej uvádza, že má exekúcie.

Dlhy na výživnom súd nepovažuje za dôvod pre zníženie výživného, pretože vznikli za obdobie mnohých rokov, kedy mal otec plniť súdom určenú povinnosť pre maloleté deti, ktoré si prostriedky na svoje potreby nevedeli samé zaobstarať. Ak otcovi pribúdali ďalšie vyživovacie povinnosti, mal vyvinúť zvýšenú snahu na trhu práce. V konaní však bolo preukázané, že výživné maloletým C. a A. ani nikdy skutočne neplnil a to od začiatku. Preto jeho výhovorka o výške dlhov nie je pre súd akceptovateľná ako dôvod pre zníženie vyživovacej povinnosti, keďže sa rovnako správa od začiatku vzniku vyživovacej povinnosti a robí tak úmyselne a vedome roky.

11. Otec požaduje zníženie výživného pre oboch maloletých na sumu po 50 eur mesačne, čiže chce im plniť po 100 Eur dokopy, namiesto súčasných 180 Eur mesačne. V skutočnosti im však neprispieva nielen takouto sumou od podania návrhu, ale neplatí im v súčasnosti nič, keďže od roku 2011 do roku 2023 im zaplatil spolu 250 Eur. Je z toho nepochybné, že otec svoj návrh podal účelovo, bez skutočnej snahy plniť svojim maloletým deťom akékoľvek výživné. To súd nemôže akceptovať. V neposlednom rade súd uvádza, že skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa, povinný platiť výživné, dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Nemôže ísť ani o dôvod, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. 180 Eur mesačne si otec mal vedieť zarobiť aj počas výkonu trestu. Nejedná sa o vysokú sumu a zodpovedá približne 9 eurám za jeden pracovný deň, pri 20 dňovom pracovnom mesiaci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

neboli splnené procesné podmienky,

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie nie je oprávnený podať ten, v koho prospech bolo rozhodnutie vyhlásené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.